

Pirtûka Danyêl — Hejmar Pêncî û Du

Gufungura Igisakuzo cy'Ubuhanuzi: Iyere kwa rya Daniyeli n'Izamuka ry'Ubwami

Jeff Pippenger

2024-01-16

Mung artikela ya mwisho tulionyesha kwamba Gabrieli alitoa hitimisho la “ghadhabu ya mwisho” ili kuthibitisha tarehe ya 1844, kwa msingi wa mashahidi wawili. Miller alielewa “nyakati saba” za Mambo ya Walawi ishirini na sita, ambazo zilitekelezwa dhidi ya ufalme wa Yuda, lakini hakuwahi kufikia hatua ya kuona kusudi na uhusiano wa hukumu ya “nyakati saba” juu ya falme zote mbili za Israeli, yaani ya kaskazini na ya kusini. Iwapo aliwahi kutambua tofauti ya “ghadhabu ya mwisho” katika aya ya kumi na tisa ni jambo la mashaka, ingawa bila shaka alielewa kwa maana ya jumla kwamba “ghadhabu” ilikuwa “nyakati saba.” Nuru ya ghadhabu ya kwanza na ya mwisho ilifunuliwa na Palmoni mwaka wa 1856, lakini ilikataliwa mwaka wa 1863. Hata hivyo ujumbe wa Miller wa “nyakati saba” ulikuwa sahihi, ingawa ulikuwa na mipaka.

Miller asingetambua kwamba pembe ndogo ya Rumi ya kipagani iliinua na kutukuza upagani, katika aya ya kumi na moja ya Danieli nane, kwa maana kwa Miller “kuondoa” kulikuwa tu kuondoa katika kila moja ya matukio yake matatu katika Danieli. Hata hivyo ujumbe wake ulikuwa bado sahihi, ingawa ulikuwa na mipaka.

Abami ba Miller bamenye koko ko “Ubuturo bwera” buvugwa mu murongo wa cumi na umwe bwari urusengero rwa gipagani rwo mu mujyi wa Roma (Pantheon), ariko ururimi rw'Igiheburayo si rwo ubutumwa bwabo bwari bushingiyeho. Ubutumwa bwa Miller bwari bwibanze ku gihe cy'ubuhanuzi. Amateka aho ubutumwa bwabo bwafunguriwe yababujije kubona Leta Zunze Ubumwe z'Amerika nk'ubwami bwa gatandatu bwo mu buhanuzi bwa Bibiliya, ariko ikirenzeho, yanababujije kubona ubupapa nk'ubwami bwa gatanu bwo mu buhanuzi bwa Bibiliya.

يارئىخى موهن ارهنگ يهرئوگ هب ناكهه يئىبشئىپ، نايژد ادىئىت مك يمهه يئوژئىم يوايت امهبهزهبهز. ووب تسار نايكهه مائىپ مال هب، نوب دئىموان و، درك ئىجبئىج ندركهه يئىر هواچ هك حيسهم يتخوشئىپ. مهنينىب وودرهه يوهن ادكئىل ادتوهح و تسىب ات هذراپ ين اكتهه يئىل هل لئىئاربج كئىتاك. ناكهن يشناش يرتن اوارف يىحهو يوهل دركئىل يرگئىر رهل يم ين تشىهگئىت، تاكهه شكهشئىپ. ناشين ادهذراود ات ون ين اكتهه يئىل هل ادكووچب يچؤق يزهمگر يؤچوتاه هل مك يهه يىحهو وهئ، تاگبئىت ادلئىئاربج يوهن ادكئىل هل يئىاتؤك و مهر اوچ يئوهمز يئىن يشناش كهو امؤر امنهت ناكهه يئىرهل يم. هوارد نينىبهد.

Kandi byabayeho, jyewe ubwanjye Daniyeli maze kubona iyo yeretswe, ngashaka kuyisobanukirwa, maze dore, hahagarara imbere yanjye usa n'umuntu. Numva ijwi ry'umuntu hagati y'amabanki ya Ulayi, rirahamagara, riti: Gaburiyeli, umenyeshe uyu muntu ibyo yeretswe. Nuko aza hafi y'aho nari mpagaze; ageze aho, mfatwa n'ubwoba, ngwa nubamye nubitse umutwe hasi. Ariko arambwira ati: Sobanukirwa, wa mwana w'umuntu we; kuko iyo yeretswe ari iy'igihe cy'imperuka. Akivugana nanjye, nsinzira cyane nubitse umutwe hasi nkareba hasi; ariko arankoraho, anshyira guhagarara nemye. Arambwira ati: Dore, ngiye

مل، (هئادنووبئج مئج هئسؤرپ مل اتسئئ مگ) ترگرمو ئالوئى ىرابوور ىن ىن ىب لائىن ادله چاگ مل هئكه رئش و ،ن ىرئز ىر مس كه موهئ .مواردلئ هئج ادهن ىن ىب و مل مكه ى ىن ىش ن اش ،ادل باب ىو وژئ م مگ ،ل باب ى ىن ىب ش ئپ ىدن مئ مئبئ ات ائش هئ ىش م مل مال مئب ،ووبتاه ائئت ائتوه و وود ىن اكه ش م مل «تاك توه» ب كئتاك ر م س ن ده خوب ن .ارك ر م س مل ىتخه ج ،ىته ى مو ن دن ار مگ هرابوود و ن دربال مل اس اتفه ح ىن و و م ن ش مو م و ،ووب ىته ى اپاپ ىدن شو ك ىن ىر ب ىن و و م ن ،ارك ر م د ائكل ه خ ن اوئى ن مل ل باب ،ادل ائى ن ائت ش هئ ىش م مل .ئىر ك م ر ى ب مل ائى ئت ر م س ىش ى ح اف مگ ووب مكه ى ىن ائى ه و ن اكه م م م م م ىن ىب و ،موار ك ر ى ب مل ائز و ر ى ب ئت ك ىن ىب ش ئپ ىن اكه ن ىش ن اش .تاه (مكه ن زب) ن انؤى موهئ ئاود مگ ،تاك هئئپ تس م د (مكه خر م ب) ن اكه ى ىس ر اف

Habakkuk wa machati, yaliyoonyeshwa kwa chati za waanzilishi za 1843 na 1850, mna uwakilishi mmoja tu ambao hauonyeshi matumizi ya kinabii, nao wahuu tofauti kati ya vichwa vinne na pembe mashuhuri, na mabawa manne na pepo nne. Katika jitihada ya kuficha ukweli kwamba Rumi ndiyo ufalme wa nne wa unabii wa Biblia, Shetani aliingiza hoja kuhusu maana ya kweli au ya uongo ya vile vichwa vinne na pembe mashuhuri, na mabawa manne na pepo nne. Shetani alifanya hivyo kwa kuwa kitabu cha Danieli kinatambua wazi kwamba katika kitabu cha Danieli

mna ishara moja ya pekee iliyoithibitisha njozi. Sehemu ya ushahidi unaoithibitisha ishara hiyo umo katika vile vichwa vinne na pembe mashuhuri, na mabawa manne na pepo nne. Waprotestanti walishikilia mtazamo wa kishetani juu ya hoja hiyo, na hoja hiyo ilikuwa ya maana kubwa sana kwa historia ya Wamillerite kiasi kwamba waliirejelea hoja hiyo juu ya chati. Uwezo unaoithibitisha njozi ya “chazon” katika kitabu cha Danieli unatambulishwa kuwa ni “wanyang’anyi wa watu wako,” na Waprotestanti waliutambua uwezo huo kuwa ni mmoja katika mfululizo mrefu wa wafalme wa Shamu aliyeitwa Antioko Epifane, na Miller aliwatambua kuwa ni Rumi.

Na katika nyakati hizo wengi watasimama dhidi ya mfalme wa kusini; na watu jeuri miongoni mwa watu wako nao watajiinua ili kuthibitisha maono; lakini wataanguka. Danieli 11:14.

ಆಂಟಿಯೋಕನು ಅರಸರಲಿ ಒಬಬನಾಗಿದ್ದದ್ದು, ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರನ ರಾಜ್ಯವು
ವೆಭಜಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲಿ ಒಂದರಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಅರಸರ ವಂಶದಲಿ
ಬಂದವನಾಗಿದ್ದನು. ದಾನಿಯೇಲನ ಎಂಟನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಒಂಬತ್ತನೇ
ವಚನದಲಿರುವ ಚಿಕ್ಕ ಕೊಂಬು ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರನ ರಾಜ್ಯದ ನಂತರ ಉದಯವಾಯಿತು;
ಮತ್ತೆ ಒಂಬತ್ತನೇ ವಚನವು ಅವುಗಳಲಿ ಒಂದರಿಂದ ಆ ಚಿಕ್ಕ ಕೊಂಬು
ಹೊರಬಂದಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

Na nziĩ ya imwe wao hagasohoka ihembe rĩnini, nalo rigĩkũra mũno biũ, rĩerekeire gũkũrũ, na gũthĩĩnĩ-inĩ, na gũciarĩ-inĩ gĩa wega. Danieli 8:9.

Nkhani ya kusutsana yakuti kodi Roma ndiyo ikukhazikitsa masomphenya, kapena mfumu ya ku Siriya yofooka ndiponso yosafunika kwenikweni ndiyo ikukhazikitsa masomphenya, imaphatikizanso mkangano wakuti mphamvu ya nyanga yaing’ono inachokera mu imodzi mwa nyanga zinayi, kapena mu umodzi mwa mphepo zinayi. Umenewu si mkangano waukulu, pakuti mbiri ndi uneneri zimaonetseratu momveka bwino kuti Roma sinali mbadwa ya ufumu wa Agiriki, koma kuti Roma inali mphamvu yatsopano. Ngati Roma inali ufumu wachinayi, ndiye kuti “imodzi mwa izo” ya m’vesi lachisanu ndi chinayi iyenera kukhala imodzi mwa mphepo zinayi kapena mapiko anayi. Ngati anali Antiochus Epiphanes, inachokera mu nyanga ya Siriya.

Abantu ba Miller basonze ko ububasha bugereranywa ngo “abambuzi b’abantu bawe” buzahagurukira Kristo.

Naye kwa hila yake ataifanikisha danganyo mkononi mwake; naye atajikuza moyoni mwake, na kwa amani atawaangamiza wengi; naye pia atasimama juu dhidi ya Mkuu wa wakuu; lakini atavunjwa pasipo mkono. Danieli 8:25.

“Ndop ya Bandop” a ye Klisto, mpe Antyokusa Epifane azalaki na bomoi kala mpenza liboso ete Klisto abotama; yango wana bato ya Miller balakisaki likambo oyo na karte ya 1843. Na karte yango batyaki mokolo 164, oyo na bosolo ezangi ata mokanda moko ya Biblia, mpe ezalaki kaka elembo oyo emonisaka ntina ya tembe na ntina ya bokonzi ya minei kati na Miller mpe bateoloji ya Baebele ya Protesta. Pembeni ya mbula “164” na karte yango bakomaki ete, “Liwa ya Antyokusa Epifane oyo solo penza atelemaki te kotelemela Ndop ya Bandop, mpamba te asilaki kokufa mbula 164 liboso ete Ndop ya Bandop abotama.”

Mwa lelo, Adventism isambilisha kuwa “wezi wa watu wako” ni Antiochus Epiphanes, kama vile pia Uprotestanti ulioasi unavyofanya, licha ya ukweli kwamba uvuvio uliandika kuwa “chatu ya 1843 iliongozwa na mkono wa Bwana, wala haipaswi kubadilishwa.” Wamillieri walijua kwamba mfalme mwenye uso mkali alikuwa Roma, kwa hiyo hawakutikiswa na fundisho la kishetani linaloharibu uwezo wa kuthibitisha njozi ya “chazon.” Biblia iko wazi kwamba pasipokuwa na njozi, watu huangamia.

Apoo kutaboneka okwolesebwa, abantu bazikirira; naye akwata amateeka, wa mukisa. Engero 29:18.

Verse i Solomon kasavilamo chilô “chazon” kénu, Daniel 8:13 tu, pagano kénu papa kénu shwîlâ sanctuary nû host sháku trampling down chilô kénu. Millerite-lâ sù, nû desolating power zí Bible prophecy tu fourth kingdom ra represent kilâ, nû Rome kénu fourth kingdom (“robbers of thy people”) recognize mára, vision establish ki-lâ able máriyo. Daniel 11:14 tu “robbers of thy people,” king of the south ngî stand up, self exalt, vision establish nû fall ki-lâ chilô. Rome nû characteristic-zi yîngan each fulfill kilâ.

Mu kapu ya buvwamusambwa, bwami bwa buna bubingwa ne kyekyale kyo “kusansabana” ku bwami bwali mbere yabwo.

Na hino ka, navona ena raivotu ni bogi, ka raica mada, e dua na manumanu ni valu na kena ikava, e vakadomobula ka rerevaki, ka kaukauwa sara vakalevu; ka sa tu vua na batigusu lelevu ni kaukamea: sa kania ka vorolaka vakamatailalai, ka buturaka na vo ni ka ena yavana: ka sa duidui mai na manumanu ni valu kecega sa liu e matana; ka sa tu vua e tini na ivu.... Ia au sa via kila na ka dina me baleta na manumanu ni valu na kena ikava, ka sa duidui mai vei ira kece na kena vo, ka rerevaki vakalevu sara, ka sa kaukamea na batigusu, ka parasa na ivakaso; ka kania, ka vorolaka vakamatailalai, ka buturaka na vo ni ka ena yavana; Kei na vuku ni ivu e tini sa tu ena uluna, kei koya tale sa tubu cake mai, ka lutu e matana e tolu; io, me baleta mada ga na ivu ko ya sa tu kina na mata, kei na gusu sa vosataka na ka lelevu sara, ka sa dokai cake na kena irairai vei ira na kena itokani. Taniela 7:7, 19, 20.

Danyeri sapta sura tata mandala khemong nago, rome pira khe da “diverse” se, adom khemong nago-nga pira ma. Yadi sura nita-nga “little horn” khriya Siria-nga horn-ra (Antiochus Epiphanes) thao-ji extension she, adom diverse me she. Sapta sura-nga Rome-ra maña khe dakhinai khemong nago lion, bear, ar leopard se, ari eboi prakritire thangba jantu khan she; kintu iron dant ar brass nakh thiba aniya nita-nga khorong khemong nago-ji, khaba-khori devour khorong nago-ra pratika sheba prakritire ekhana jantu Danyeri mishi me she. Adom diverse she. Sura nita-nga “little horn”, pira pungo ar pakhna khan-ra pratinitto kora area khan-nga majira ulai she, aru horn khan ba notable khan-nga majira me she.

Danyeli sura ya munane yasema kwamba, “katika wakati wa mwisho wa ufalme wao, wakoaji watakapofikia ukamilifu, mfalme mwenye uso mkali, mwenye kufahamu mafumbo, atasimama.” Katika “wakati wa mwisho wa ufalme wao” (Ugiriki, ambao ulikuwa umevunjika na kuwa falme nne), wakati “wakoaji watakapofikia ukamilifu,” mfalme mpya angesimama.

“Kiisi chalo kyosi chihika pa chinyi cha milimo, chakwechiwemo lusakilo lwa kukala pa nsi, pakuti chisumino chiwoneke kana chikafikilishe ifipange fya Mulolela ne Mwaisala. Ubusokololo bwalondele ukwiima no kutwalilila kwa ma bufumu makulu aya pa nsi—Babuloni, Medo-Persia, Girisi, na Roma. Kuli cila cimo pali ifi, nga filya fine no ku nko isha maka ayanono, lyashi lya kale lyaisungulwila limo line. Cila cimo cali ne nshita yakwe iya kweshiwa; cila cimo caliponene, ubukata bwaciko bwalifumapo, amaka yakwe yalishilile.” Prophets and Kings, 535.

پ نای موهن در کی قات یتاک یهن امی پ کی تاک، ن انؤی ینیشن اش ی (»ی ی اود یتاک«) ی یتوک مل وهئ. تئ تس هدله «دنوت یراس خو ور یکهی اش اپ»، «نبد واوت ن اووب یخ ای کی تاک» تئ بووب ن ای ناکهکله وج ی یربی ع مل زاوی ج واوت ین امز مکنوچ، تگمدئ «ن اکهر ای دان متو» هی اش اپ یرای دی هی ینیشن اش وهئ اسوم. تئ دده ینیتال مکنوچ، تئ دده ووشئ پ ینیشن اش ی ین انؤی یکئ ن اش ل مگله ادئ ول، تئ نئ دده ینیی از 70 ات 66 ین ال اس یؤرامگ مک ی هی موت هن وهئ کهو ووب درک در او خد ن ایؤخ ین اکله ادن موه نام ژب ناکهکله وج مک ووب کان سرت دهنه که هی یت هی سرب، رت.

Kwa sababu hukumtumikia BWANA, Mungu wako, kwa furaha na kwa uchangamfu wa moyo, kwa ajili ya wingi wa vitu vyote; kwa hiyo utawatumikia adui zako, ambao BWANA atawatuma juu yako, katika njaa, na katika kiu, na katika uchi, na katika upungufu wa vitu vyote; naye atatia nira ya chuma shingoni mwako, hata atakapokwisha kukuangamiza. BWANA ataleta juu yako taifa litokalo mbali, kutoka mwisho wa dunia, kwa kasi kama tai arukavyo; taifa ambalo lugha yake hutaielewa; taifa lenye uso mkali, lisilomheshimu mzee, wala kumwonea kijana huruma; nalo litakula uzao wa ng’ombe wako, na mazao ya nchi yako, hata utakapokuwa umeangamizwa; nalo halitakuachia nafaka, wala divai, wala mafuta, wala ongezeko la ng’ombe wako, wala makundi ya kondoo wako, hata litakapokwisha kukuangamiza. Nalo litakuhusuru katika malango yako yote, hata kuta zako zilizo juu na zenye maboma zishuke chini, ambazo ulizitumainia, katika nchi yako yote; nalo litakuhusuru katika malango yako yote katika nchi yako yote, aliyokupa BWANA, Mungu wako. Nawe utakula uzao wa mwili wako mwenyewe, nyama ya wana wako na ya binti zako, aliokupa BWANA, Mungu wako, katika mazingiwa na katika dhiki ambayo adui zako watakutesa nayo. Kumbukumbu la Torati 28:47–53.

Mu me Daniel kapitulo kabiri, ubwami bwa kane bwerekanywe n’“icyuma,” kandi Mose yagaragaje “ishyanga” ryari gushyira “ingogo y’icyuma” ku Bayuda. Iryo “shyanga” ryari “kurimbura” Abayuda, kandi ryari kuba rifite umuvuduko nk’uw’inkona, ari na yo kimenyetso cy’i Roma. Ryari kuba “ishyanga” “ururimi warwo utazumva,” kuko ururimi rwarwo rwari kuba “amagambo y’umwijima” ku Bayuda. Ryari kuba “ishyanga rifite uburakari bwo mu maso” nk’uko byasobanuwe muri Daniel kapitulo munani ko ari “umwami ufite uburakari bwo mu maso.” Kandi mu “kugotwa” kwa Yerusalemu Abayuda bariye “abahungu n’abakobwa” babo.

Miller alitambua Roma ya kipagani kuwa ndiyo ile nguvu iliyotabiriwa na Musa, na kuwa ndiyo ufalme wa nne wa “chuma” wa Danieli mbili, na lile “taifa” lililosema Kilatini, si Kiebrania wala Kigiriki. Miller hakufanya tofauti yo yote kati ya ufalme wa nne na wa tano wa unabii wa Biblia, kwa maana kwake yote mawili yalikuwa tu Roma. Kwa hiyo, baada ya Roma ya kipagani kusimama katika aya ya ishirini na tatu, hangeweza kuona tofauti inayowakilishwa katika aya ya ishirini na nne. Katika maono hayo pembe ndogo ilikuwa imebadilika-badilika kutoka jinsia ya

Roma ya Upapa ilipaswa kupewa nguvu za kijeshi za Roma ya kipagani, nayo ingewaharibu watu wa Mungu kwa muda wa miaka elfu moja mia mbili sitini, tangu mwaka 538 hadi 1798. Ingeharibu “kwa namna ya ajabu,” kwa maana ndiye mnyama ambaye ulimwengu wote “humstaajabia,” nayo ndiyo ile mamlaka ambayo “ingetenda na kufanikiwa” mpaka ghadhabu ile ya kwanza, ambayo ilikuwa “imeamriwa” ikome katika mwaka 1798, itimie.

Paşê Cebrâîl mijara her du dîtînên ku ji bo Danyêlê şîrove dikir, bi vê yekê diyar dike ku dîtina “mareh”ê ya xuya-bûnê (du hezar û sê sed roj) rast bû, û ku dîtina “chazon”ê ya pêl-danê li ser perestgehê û li ser leşkerê bi destê Romaya pagan û Romaya papal divê “were girtin (morkirin),” “ji bo gelek rojan” (heta dema dawiyê di 1798-an de).

Kwa Daniel isura ya cyenda, Daniel yari arimo yiga Ijambo ry’ubuhanuzi, maze aza gusobanukirwa abinyujije mu nyandiko za Mose na Yereimiya. Yereimiya yari yaragaragaje ko ubutware bw’ukunyagirwa yari arimo bwari kuzamara imyaka mirongo irindwi.

Kulingana na Musa, ule utekwa katika nchi ya adui ungelingana na wakati ambao nchi ingeifurahia Sabato zake.

Û ez dê welat bînim xerabiyê; û dijminên we yên ku tê de rûdinin, ji wê matmayî bimînin. Û ez ê we di nav neteweyên biyanî de belav bikim, û piştî we şûr derxim; û welatê we dê xerab bibe, û bajarên we wê viran bibin. Hingê welat dê ji Semiyên xwe kêfxweş bibe, heta ku ew xerab

maye û hûn li welatê dijminên xwe ne; belê wê demê welat dê bêhneve, û ji Şemiyên xwe kêfxweş bibe. Heta ku ew xerab maye, wê bêhneve; ji ber ku di Şemiyên we de, dema ku hûn li ser wê rûdiniştin, ew bêhne nedida. Leviticus 26:32–35.

Danyeli akafahamu kutoka katika Neno la Mungu la kinabii, kwa ushahidi wa mashahidi wawili, kwamba watu Wake walikuwa wametawanywa katika nchi ya adui, wakati ambapo nchi ingeifurahia sabato zake. Alielewa kile ambacho mwandishi wa Mambo ya Nyakati alikielewa kuhusu miaka sabini ya Yeremia.

Na wale waliokuwa wameokoka kutoka upanga akawachukua mateka mpaka Babeli; nao wakawa watumishi wake na wa wanawe mpaka kutawala kwa ufalme wa Uajemi; ili kulitimiza neno la Bwana kwa kinywa cha Yeremia, hata nchi ilipokuwa imezifurahia sabato zake; kwa maana muda wote ilipokuwa ukiwa ilishika sabato, hata miaka sabini ikatimia. Basi katika mwaka wa kwanza wa Koreshi mfalme wa Uajemi, ili neno la Bwana lililonenwa kwa kinywa cha Yeremia litimie, Bwana akauamsha moyo wa Koreshi mfalme wa Uajemi, hata akatangaza habari katika ufalme wake wote, tena akaiandika pia, akisema, Haya ndiyo asemayo Koreshi mfalme wa Uajemi, Falme zote za dunia amepewa mimi na Bwana, Mungu wa mbinguni; naye ameniamuru nimjengee nyumba katika Yerusalemu, ulioko Yuda. Ni nani miongoni mwenu katika watu wake wote? Bwana, Mungu wake, na awe pamoja naye, naye na akwee. 2 Mambo ya Nyakati 36:20–23.

Daniyêl tēgihişt ku heftê salên belavbûna Ermiya li welatê dijmin, dema ku ax bi şemiyên xwe re xweş dibû, li ser nifirê “heft caran” di Levitîk 26 de ava bûye; û bi itaatê vê tēgihiştinê, ew çareya fermandarîkirî ya li wir ji bo wan kesan ku di dawiyê de ji rewşa xwe ya belavbûyî hişyar dibin, bi cih anî.

ی‌کاخ‌ مل‌ نای‌ناکه‌ل‌د‌ وان‌ مه‌خ‌هد‌ ک‌ئ‌س‌رت‌ و‌ ی‌زاوال‌، ن‌وودن‌ ی‌ز‌ و‌ نوام‌ ادموئ‌ئ‌ مل‌ ی‌ن‌اوه‌ئ‌ رس‌مل‌ ن‌ئ‌دل‌ه‌ه‌ ر‌ئ‌ش‌مش‌ مل‌ که‌و‌ ش‌ین‌اوه‌ئ‌؛ ت‌ئ‌ئ‌وام‌ن‌ای‌هد‌ وارن‌ئ‌زر‌مل‌ ی‌که‌ئ‌ال‌گ‌ ی‌گ‌ن‌هد‌؛ ادن‌این‌ناکه‌ن‌م‌ژود‌ ی‌ه‌وه‌ئ‌ که‌و‌، ن‌وه‌که‌د‌ ادکه‌ئ‌ رس‌م‌ب‌ که‌ئ‌. ت‌ئ‌ئ‌ب‌ن‌ ادن‌ای‌اوده‌ب‌ ش‌ی‌ک‌ئ‌س‌ه‌ک‌ مدن‌چه‌ره‌، ن‌وه‌که‌د‌ و‌، ن‌ه‌که‌دار‌ و‌ب‌ ت‌ئ‌ب‌ان‌ نات‌ک‌ئ‌ز‌ئ‌ه‌ چه‌یه‌ هو‌ئ‌ئ‌ و‌؛ ت‌ئ‌ئ‌ب‌ن‌ ادن‌ای‌اوده‌ب‌ ش‌ی‌ک‌ئ‌س‌ه‌ک‌ مدن‌چه‌ره‌، ن‌ب‌ ر‌ئ‌ش‌مش‌ م‌در‌م‌ب‌مل‌ ی‌کاخ‌ و‌، ن‌چه‌دون‌مل‌ ادن‌ناکه‌ن‌اگ‌ئ‌ب‌ مو‌مت‌ن‌ و‌ئ‌ن‌مل‌. ن‌ت‌س‌ه‌وب‌ ادن‌ات‌ن‌ناکه‌ن‌م‌ژود‌ م‌در‌م‌ب‌مل‌ ی‌ه‌وه‌ئ‌ ن‌ای‌ؤ‌خ‌ ین‌اوات‌ ی‌ؤ‌ه‌ب‌ ادن‌این‌ناکه‌ن‌م‌ژود‌ ی‌کاخ‌ مل‌، نوام‌ ادموئ‌ئ‌ مل‌ ش‌ن‌اوه‌ئ‌. مو‌مت‌او‌خن‌ات‌هد‌ نات‌ن‌ناکه‌ن‌م‌ژود‌. ن‌چه‌دون‌مل‌ مدر‌و‌م‌درو‌ ادن‌ای‌ل‌م‌گ‌مل‌ ش‌ین‌این‌ار‌ی‌پ‌اب‌واب‌ ین‌ناکه‌ن‌اوات‌ ی‌ؤ‌ه‌ب‌ اهم‌وره‌؛ ن‌چه‌دون‌مل‌ مدر‌و‌م‌درو‌ مل‌ ن‌ای‌و‌وب‌ی‌خ‌ای‌ ی‌ن‌و‌وب‌ی‌خ‌ای‌ وه‌ب‌، ن‌ئ‌ن‌ب‌ ادن‌این‌ار‌ی‌پ‌اب‌واب‌ ین‌اوات‌ و‌ ن‌ای‌ؤ‌خ‌ ین‌اوات‌ م‌ب‌ ناد‌ر‌م‌گ‌ه‌ئ‌ ی‌ن‌اوه‌چه‌ئ‌پ‌ م‌ب‌ ش‌ین‌م‌ م‌ک‌ ش‌ه‌وه‌ب‌ و‌؛ ن‌ووت‌ش‌ی‌ؤ‌ر‌ ادن‌م‌ ی‌ن‌اوه‌چه‌ئ‌پ‌ م‌ب‌ م‌ک‌ ش‌ه‌وه‌ب‌ اهم‌وره‌ و‌، ن‌م‌ ی‌ژد‌ مل‌د‌ اس‌وه‌ئ‌ ره‌گ‌ه‌ئ‌؛ ن‌این‌ناکه‌ن‌م‌ژود‌ ی‌کاخ‌ وان‌ مت‌ن‌ان‌م‌وان‌ئ‌ه‌ و‌، م‌ووت‌ش‌ی‌ؤ‌ر‌ ادن‌اوه‌ئ‌ م‌ؤ‌خ‌ ین‌ام‌ی‌م‌پ‌ ن‌م‌ اوه‌ئ‌: ن‌ه‌ک‌ب‌ ل‌وب‌ق‌ ن‌ای‌ؤ‌خ‌ ین‌اوات‌ ی‌از‌س‌ اس‌وه‌ئ‌ و‌، ت‌ئ‌ب‌ ک‌ش‌ ن‌این‌ناکه‌وار‌که‌ن‌ه‌ن‌مت‌ه‌خ‌ ل‌م‌گ‌مل‌ م‌ؤ‌خ‌ ین‌ام‌ی‌م‌پ‌ و‌، ق‌اح‌س‌ی‌ئ‌ ل‌م‌گ‌مل‌ م‌ؤ‌خ‌ ین‌ام‌ی‌م‌پ‌ اهم‌وره‌، مو‌م‌ن‌ئ‌ه‌مددای‌ م‌ب‌ ب‌وق‌ع‌ی‌ ل‌م‌گ‌مل‌ و‌، ت‌ئ‌ر‌ل‌ئ‌ه‌مدی‌ج‌ه‌ب‌ ن‌ای‌ئ‌ل‌ ش‌ه‌که‌کاخ‌. مو‌م‌ن‌ئ‌ه‌مددای‌ م‌ب‌ ش‌ه‌که‌کاخ‌ و‌؛ مو‌م‌ن‌ئ‌ه‌مددای‌ م‌ب‌ ش‌یم‌ی‌ه‌ارب‌ی‌ئ‌ ن‌اوه‌ئ‌ و‌؛ ت‌ئ‌ب‌د‌ نار‌ئ‌و‌ ن‌ای‌ای‌ت‌ش‌ی‌ئ‌ ئ‌ب‌ م‌ک‌ اده‌ئ‌موام‌ و‌مل‌، ت‌ئ‌ر‌گ‌م‌در‌موئ‌ل‌ ژ‌ئ‌چ‌ ی‌ؤ‌خ‌ ین‌اک‌ه‌ت‌ب‌س‌ ن‌این‌ای‌گ‌ و‌، درام‌ش‌ ک‌ووس‌ م‌ن‌اک‌ه‌م‌ک‌و‌ح‌، م‌کن‌و‌چ‌ ی‌ت‌س‌ار‌م‌ب‌، م‌کن‌و‌چ‌؛ ن‌ه‌که‌د‌ ل‌وب‌ق‌ ن‌ای‌ؤ‌خ‌ ین‌اوات‌ ی‌از‌س‌ ن‌م‌، ن‌ب‌ ادن‌این‌ناکه‌ن‌م‌ژود‌ ی‌کاخ‌ مل‌ ک‌ئ‌ت‌اک‌، ش‌ن‌ام‌ه‌ئ‌ و‌ومه‌ ل‌م‌گ‌مل‌ م‌ال‌ م‌ب‌. و‌وب‌ راز‌ئ‌ب‌ م‌ن‌اک‌ه‌ز‌رف‌ مل‌ ن‌ای‌ل‌م‌گ‌مل‌ م‌ه‌که‌ن‌ام‌ی‌م‌پ‌ و‌، م‌ر‌ب‌ب‌ ن‌ای‌وان‌مل‌ واوت‌ ی‌ه‌وه‌ئ‌ و‌ب‌ م‌ب‌د‌ راز‌ئ‌ب‌ ن‌ای‌ئ‌ل‌ ن‌، مو‌م‌مدان‌ ن‌ای‌ئ‌رف‌ ین‌ام‌ی‌م‌پ‌ ادن‌اوه‌ئ‌ ی‌وان‌ئ‌پ‌ مل‌ م‌ال‌ م‌ب‌. م‌ن‌اوه‌ئ‌ یر‌اگ‌در‌مو‌ر‌م‌پ‌ ین‌اند‌زه‌ی‌ ن‌م‌ م‌کن‌و‌چ‌؛ م‌ن‌ئ‌ک‌ش‌ب‌ مو‌رس‌یم‌ ی‌کاخ‌ مل‌ ن‌اک‌ه‌ن‌اگ‌ئ‌ب‌ مو‌مت‌ن‌ ی‌واچ‌ م‌در‌م‌ب‌مل‌ ی‌ن‌اوه‌ئ‌، مو‌م‌ن‌ئ‌ه‌مددای‌ م‌ب‌ ن‌این‌ار‌ی‌پ‌اب‌واب‌

راگدر مورپ مک، نن اکاسای و مکوح و زرف منامهئ. مراگدر مورپ نم: نای ادوخ مهبب ات، مورده منانئ. 26:36-46 نایوال. نایاد اداسوم یئسده مباب انیس یخاش مل ادلیئارسئی یناکومون و یوخ نایونمل.

Ji ber ku dua de Daniel de, dua wî her hêmanê şîreta ji bo wan ên ku xwe belavbûyî di welatê dijmin de dibînin, li ber çavan dike. Divê ew dua bi duaya wî ya di berga duyan de were hevaheng kirin, ji ber ku bi hev re ew nûneriya duaya wan ên di berga yanzdehan a Vahiyê de dikin, yên ku mirî li kolananê wî bajarê mezin yê Sodom û Misrê bûn, û ku dibînin ku ew jî hatibûn belav kirin. Gava Daniel duaya xwe bi dawî dike, Gabriel vedigere da ku karê ravekirina dîtina “mareh” biqedîne, wekî ku Ruhê Pîroz dixwaze ji bo her du şahidên berga yanzdehan a Vahiyê pêk bîne.

Na nilipokuwa nikisema, na kuomba, na kuungama dhambi yangu na dhambi ya watu wangu Israeli, na kuwasilisha dua yangu mbele za BWANA, Mungu wangu, kwa ajili ya mlima mtakatifu wa Mungu wangu; naam, nilipokuwa nikisema katika maombi, yule mtu Gabrieli, ambaye nilikuwa nimemwona katika njozi hapo mwanzo, akiruka upesi sana, aliniguza karibu na wakati wa sadaka ya jioni. Naye akanifahamisha, akasema nami, na kusema, Ee Danieli, sasa nimetoka nje nikupatie hekima na ufahamu. Danieli 9:20-22.

Hi ayi xwendzro leyi eka xihloko lexi landzelaka.

“Emberî ketina Babilonê, dema ku Danyêl li ser van pêxemberiyan di fikrê xwe de bû û ji Xwedê têgihiştineke deman dixwest, rêzeke dîtinan jê re hat dayîn di derbarê rabûn û ketina padîşahiyan de. Bi dîtina yekemîn, wekî ku di beşa heftemîn a pirtûka Danyêl de hatiye tomar kirin, şiroveyek jî hat dayîn; lê her tişt ji bo pêxember eşkere nehat kirin. Wî di derbarê ezmûna xwe ya wê demê de nivîsand, ‘Ramanên min gelek min aciz kirin,’ ‘û rengê rûyê min di min de guherî: lê min ev yek di dilê xwe de parast.’ Danyêl 7:28.”

Bipeta bereso mu kumbula, ulutanga lumbi lwakabikwa pa byabulesa bya bipindi byakutala; kabiji pa kuzhika kwa yino kumbula mumo Daniyeli waumvwine “musalula umo waamba, ne musalula mukwabo waambile ku uyo musalula waambanga ati, Kumbula ikekala ntanda ka?” Daniyeli 8:13. Mwandu wapeweshiwe, “Kufika ku mazuba amakana abili ne makumi asatu; pano apo kipamo kikasangululwa” (vesi 14), wamuzwishe bukole. Na muchima wonse walombolwelenga bupilibulo bwa kumbula. Kechi waumvwine bulongo mutundu wakukwatankana uli pakati pa myaka makumi musanvu ya butapwa, byawambwilwe kupichila muli Yereimiya, ne myaka amakana abili ne makumi asatu iyo mu kumbula waumvwine mutumwa wa mwiulu waamba ati ikapita kasa kabula kusangululwa kipamo kya Lesa. Malaika Gaburieli wamupeshe bupilibulo bwa kipimo; nansha byonkabyo, pano muprofita paumvwine mashiwi ati, “Kumbula ... ikekala ya mazuba avula,” waweke pashi. “Amiwa Daniyeli nawele pashi,” byo alemba pa bya byamumwekela, “ne kuuba ne ndalwale mazuba amwe; panyuma naikile, ne kubomba milimo ya mfumu; kabiji natonyangile pa kumbula, pacheche ne kwajinga nanshi umwe wa kwi yumvwa.” Vesi 26, 27.

“Ku Israyele ngw’akiliire ku mutima, Daniele asomere nate ubuhanuzi bwa Yereimiya. Bwari bweruye cyane—bweruye cyane ku buryo yasobanukiwe, abiheshejwe n’ubu buhamya bwanditswe mu bitabo, ‘umubare w’imyaka, ijambo ry’Uwiteka ryaje kuri Yereimiya umuhanuzi, yuko azasohozwa imyaka mirongo irindwi yo kurimbuka kwa Yerusalemu.’ Daniyeli 9:2.

“Ufunuo wa unabii ukiwa ndio msingi thabiti wa imani yake, Danieli alimsihi Bwana kwa ajili ya kutimizwa upesi kwa ahadi hizi. Alisihi ili heshima ya Mungu ihifadhiwe. Katika ombi lake alijitambulisha kikamilifu na wale waliokuwa wamepungukiwa na kusudi la Mungu, akiungama dhambi zao kana kwamba ni zake mwenyewe.” Prophets and Kings, 553, 554.